

Süt Sektöründe İzlenebilirlik: Hatay örneği

Hatice Tunca SIKI, Dilek Bostan BUDAK, Yahya Kemal AVSAR

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı İskenderun
İlçe Müdürlüğü
Çukurova Üniversitesi, Tarım Ekonomisi Bölümü
Mustafa Kemal Üniversitesi, Gıda Müh. Bölümü

Akış

- Giriş
- İzlenebilirlik nedir?
- Türk Gıda Mevzuatında izlenebilirlik
- Amaç
- Materyal ve Metot
- Araştırma bulguları
- Sonuç ve Öneriler

Gıda zinciri: geçmişte ve günümüzde

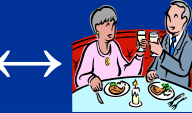
a)Geçmişte gıda zinciri

çiftlik

son tüketici

b)Günümüzde gıda zinciri

çiftlik

nakliye

imalathane

nakliye

satış yeri

toplu tüketim

son tüketici

Gıda zincirindeki kopmalar krizlere neden olmaya başladı..

- Deli dana krizi
- Dioksin krizi
- Kuş gribi

İzlenebilirlik Bir Yasal zorunluluk

İzlenebilirlik nedir? Yasal bir zorunluluk?

- Codex alimentarius
- ISO 9000:2000
- Avrupa Birlięi yasası (EC178/2002)
- Türk Gıda Mevzuatı (5179 sayılı kanun, 2004)
- ISO 22005:2007
- Türk Gıda Mevzuatı (5996 sayılı kanun, 2010)

Farklı tanımlar

izlenebilirlik tanım: genel

Sorunun
kaynağını tespit

Bir
adım
geriye

Bir
adım
ileriye

Geri toplama ve
kriz mekanizması

Türk Gıda Mevzuatında İzlenebilirlik

- “üretim, işleme ve dağıtımın tüm aşamaları boyunca bitkisel ürünlerin, gıda ve yemin, gıdanın elde edildiği hayvanın veya bitkinin gıda ve yemde bulunması amaçlanan veya beklenen bir maddenin izinin sürülebilmesi ve takip edilebilmesi”

5996 Sayılı Kanun

İzlenebilirlik sistemleri

Yasal zorunluluk

Bir kademe
ileriye bir
kademe
geriye
izlenebilirlik

İzlenebilirlik
sistemleri

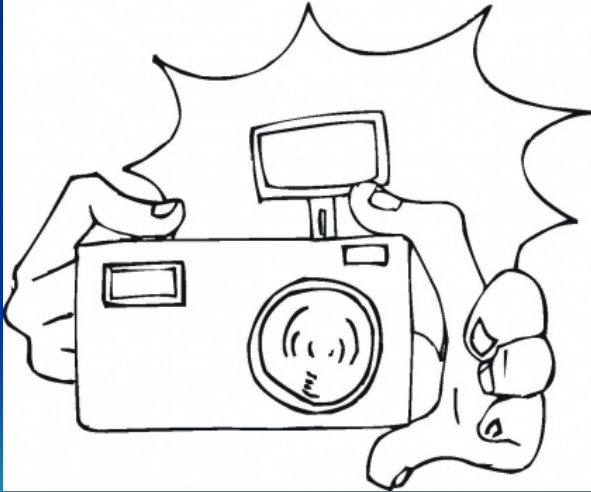
İdeal sistem

Tam
izlenebilirlik

Amaç

- Hatay ilinde faaliyet gösteren süt işletmelerinin "izlenebilirlik" ile ilgili olarak var olan durumunun belirlenmesi

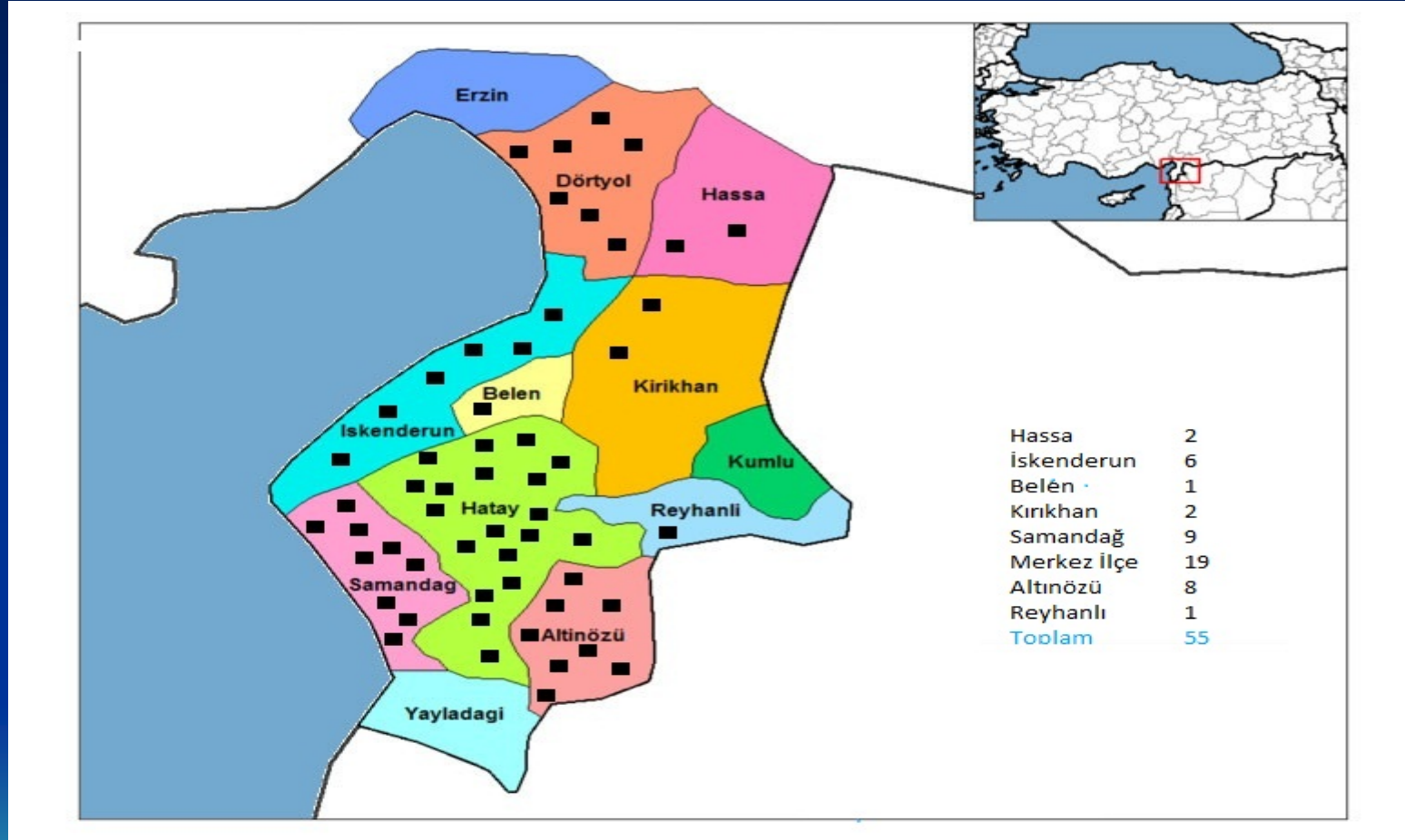

Yöntem

Yüzyüze anket

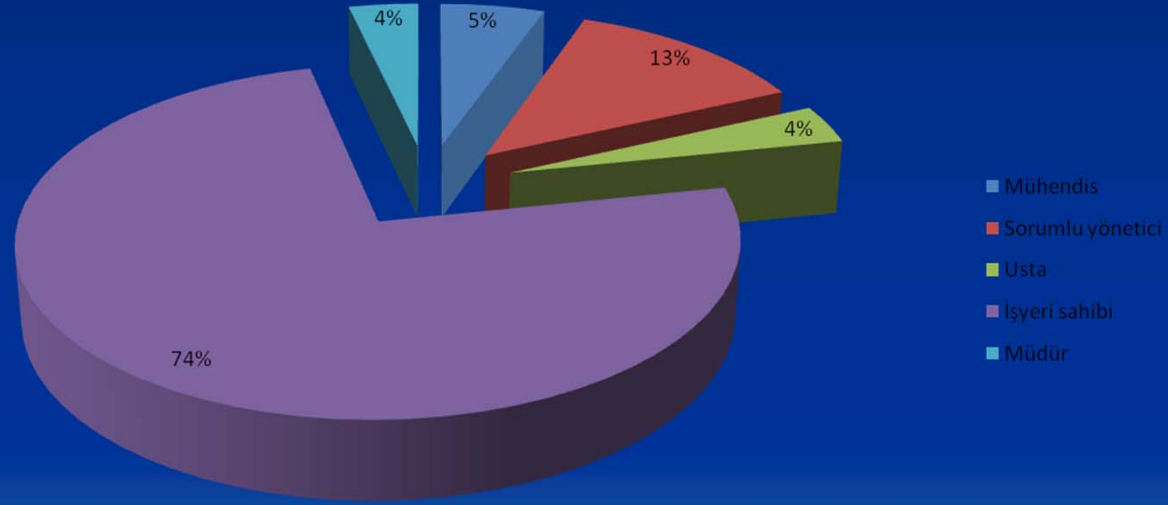

Anket yapılan işletmeler

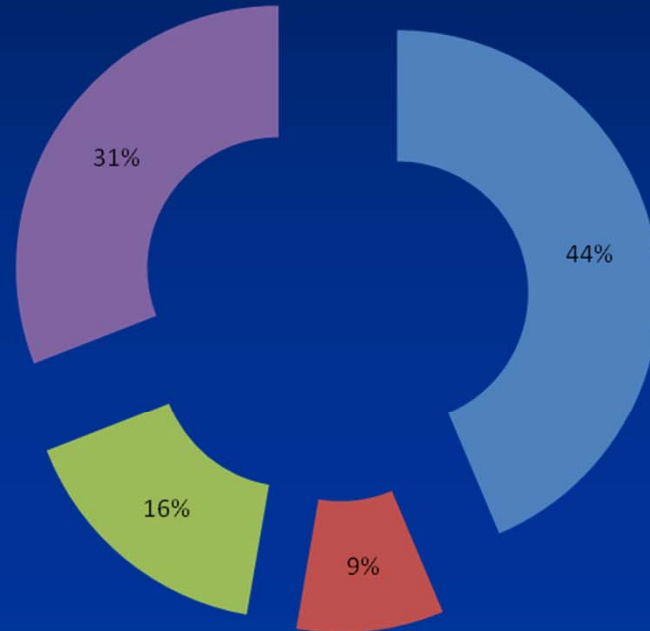
Araştırma Bulguları

Yönetim

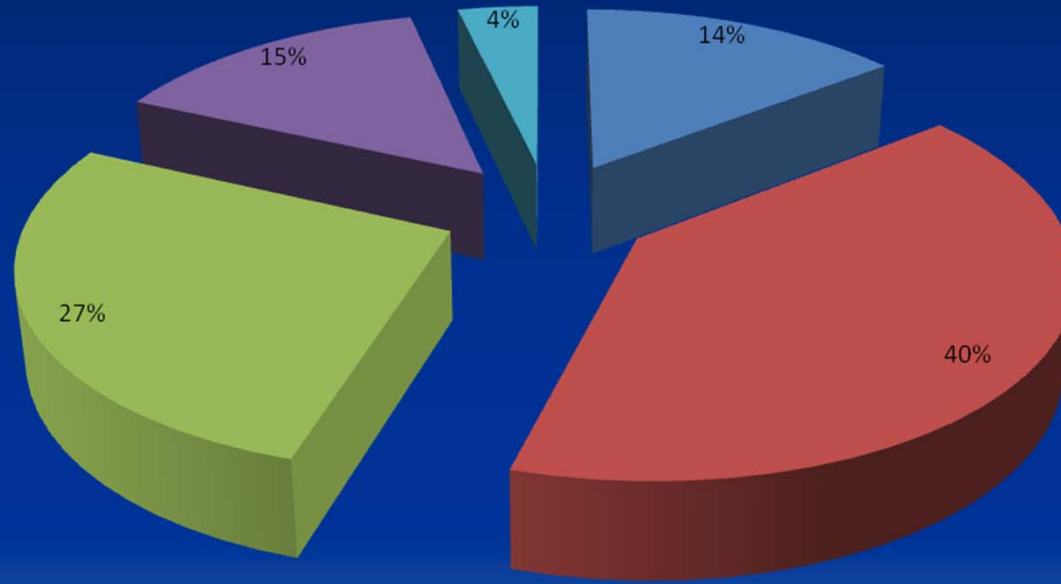
Eğitim düzeyi

İlkokul Ortaokul Lise Üniversite

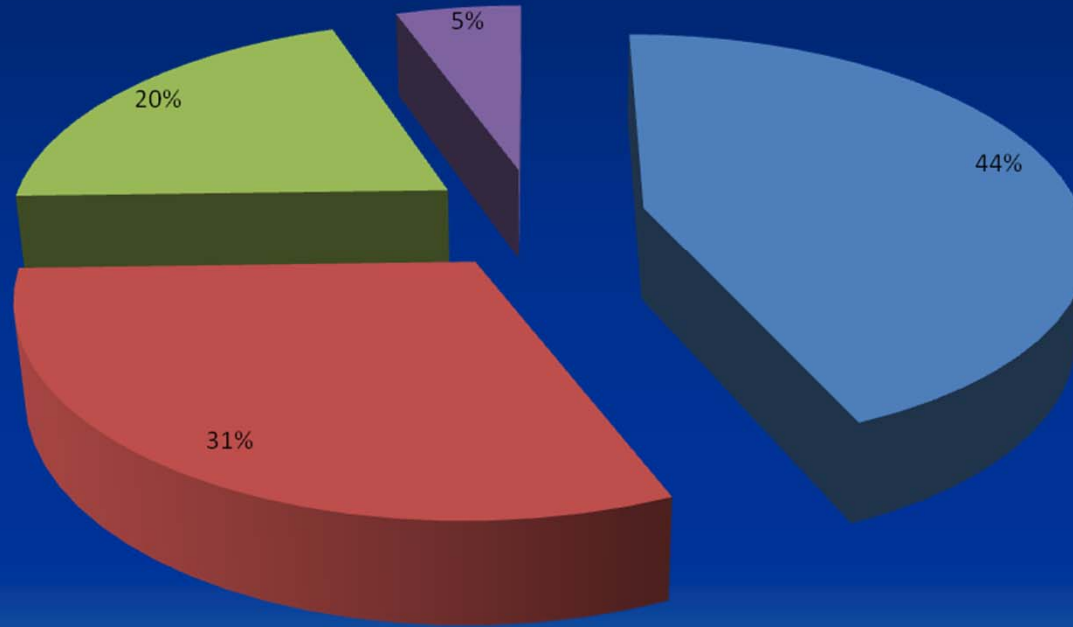
Yaş grupları

■ 20-30 ■ 31-40 ■ 41-50 ■ 51+ ■ cevapsız

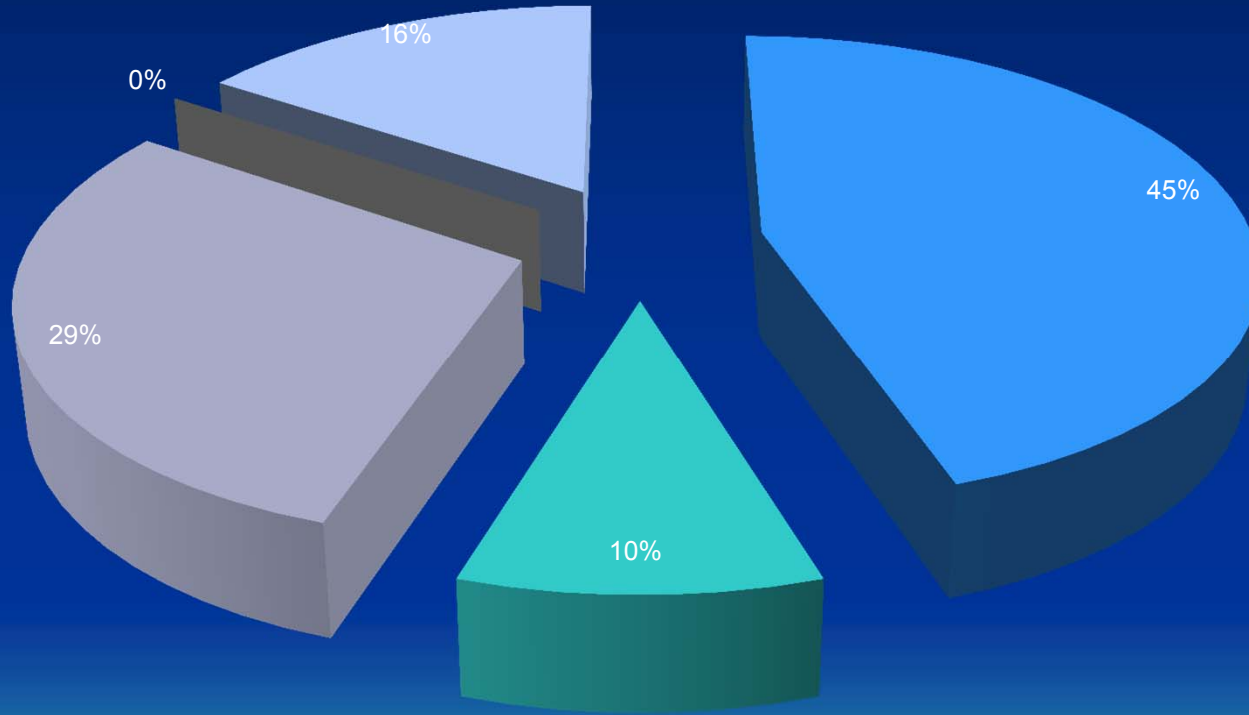
Çalışma süresi

■ 1-5 ■ 6-10 ■ 11+ ■ Cevap vermeyen

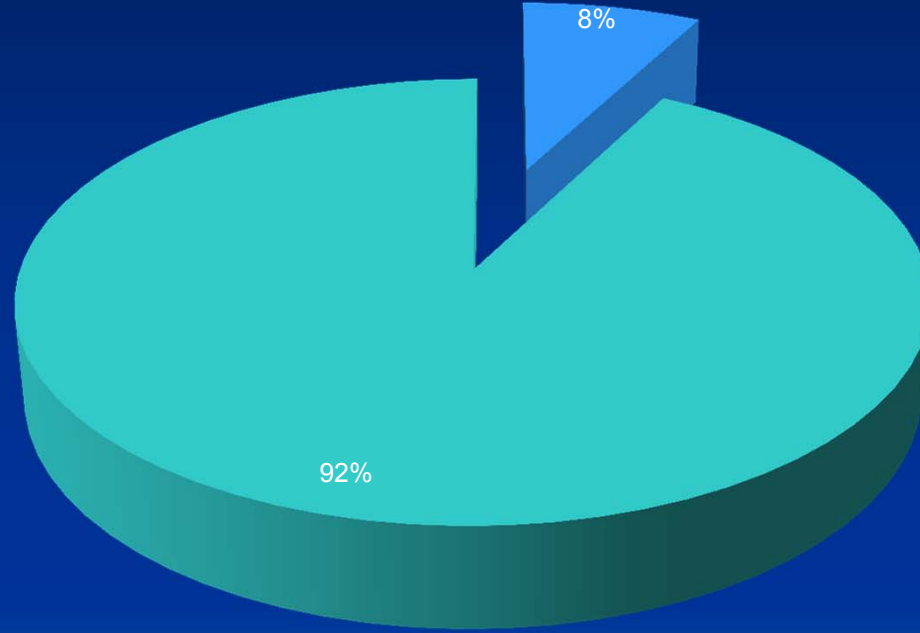
İşletmenin kuruluş sebebi

■ Baba mesleği ■ Kendi mesleği ■ Kişisel ilgi ■ Karlı olması ■ Diğer

İşletmede izlenebilirlik uygulanma durumu

■ Evet ■ Hayır

Hatay'daki süt işletmelerinin ortak zellikleri

- Küçük kapasiteli işletmeler (ortalama 2 ton/gün)
- Sorumlu pozisyonunda çalışanların çoğunluğu (>%70) herhangi bir yüksek öğrenim eğitimi almamış
- Baba mesleği ve kendi mesleği (>%50)
- Sektörde erkekler baskın (%90,9)
- Çalışanların çoğunluğu 31-40 yaş grubunda (%40)

Özet olarak; Hatay'daki süt işletmelerinin büyük bir çoğunluğu...

Ne «gıda mevzuatını» ne de «izlenebilirlik» sistemini yeterince biliyorlar

Dökümantasyonu sadece muhasebe amaçlı yapıyorlar

Kurumsal değiller

«maddi durumun zayıflığı» ve «bilgisizlik» izlenebilirlik önündeki en büyük iki engel

Ancak, Hatay'daki süt iřletmeleri...

«izlenebilirlik
sistemine»
olumlu
bakıyorlar

«Maddi
destek» ve
«eğitim»
beklentisi
içindeler

Eđitimin ilk adresi
olarak «niversiteleri»
görüyorlar

Öneriler

Her bir süt ürünü için «izlenebilirlik sistemi» geliştirilmeli

Maddi destek sağlanmalı

Sektör eğitilmeli

Dinlediğiniz için
teşekkürler

